

BEREDSKABSPLAN

ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER
OG NEGATIV SOCIAL KONTROL

I Høje-Taastrup Kommune kan man som medarbejder møde udfordringer med æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol i relation til sit arbejde.

Denne guide er udarbejdet som en støtte til dig, der møder disse udfordringer. Vi ønsker at give en hurtig og let adgang til hjælp, støtte og vejledning.

DET TVÆRFAGLIGE SAMARBEJDE

I Høje-Taastrup Kommune findes en række medarbejdere med særlig viden om og kompetence til at vurdere og bistå ved sager, der handler om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Der er en fælles indgang til hjælp og støtte via Kriminalpræventiv Team og Integrationskonsulenten i Høje-Taastrup Kommune.

Her kan du få hjælp og støtte til:

- Sparring og rådgivning ift. bekymringer
- Kvalificering af henvendelser
- Evt. videregivelse af information til relevante instanser

FORMÅL

HVORFOR ER ÆRESRE-LATEREDE KONFLIKTER OG NEGATIV SOCIAL KONTROL ET PROBLEM?

Den personlige frihed er grundlæggende i Danmark. Her er ligestilling mellem kønnene. Drengene og piger skal have lige muligheder for at udfolde sig og leve et frit liv. Alligevel ser vi, at der er mennesker, som dagligt lever med trusler, vold og undertrykkelse bl.a. på grund af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

Der er unge kvinder og mænd i Danmark, som udsættes for en ekstrem negativ social kontrol, og som på grund af undertrykkende kønsopfattelser, religion og kulturelle normer, fratages retten til at bestemme over egen krop og eget liv.

Negativ social kontrol kan også forekomme i en mildere form såsom manglende deltagelse i lejrskole, gymnastikundervisning, fritidsaktiviteter og overvåget/kontrolleret brug af mobiltelefon og PC. Det kan og må vi ikke tolerere i Høje-Taastrup Kommune.

I forbindelse med Barnets lov fremgår følgende i §15, stk. 3. *”Kommunalbestyrelsen skal udarbejde et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier. Beredskabet skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres. Kommunalbestyrelsen skal revidere beredskabet løbende efter behov, dog som minimum hvert fjerde år.”*

Vores mål er, at børn, unge og voksne skal kunne leve et frit liv, hvor religiøse normer og kulturelle traditioner ikke begrænser deres frihed og rettigheder.

Æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol fører til mistrivsel. Derfor skal vi som medarbejdere i Høje-Taastrup Kommune kende bekymringstegn og risikoadfærd, så vi kan iværksætte forebyggende eller genoprettende tiltag. Negativ social kontrol findes inden for mange befolkningsgrupper og inden for forskellige religioner.

Høje-Taastrup Kommune er opmærksom på negativ social kontrol uanset etnicitet og religiøs overbevisning.

DEFINITIONER

ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER

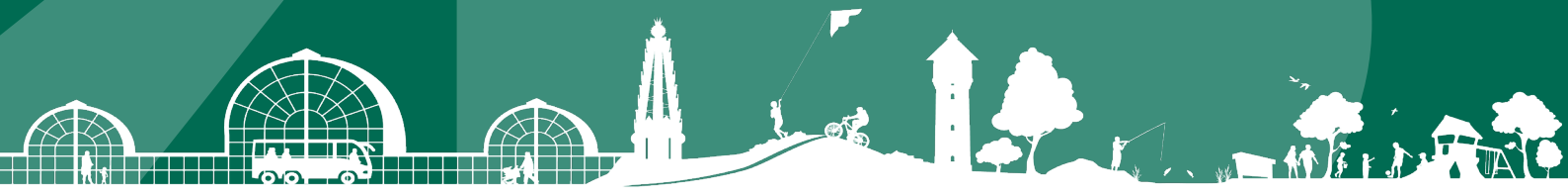
Omhandler kontrol, overgreb og konflikter, der opstår inden for nære, familiære relationer, og hvor konflikten skyldes en opfattelse af, at familiens ære er blevet krænket. Familiens ære er knyttet til en opfattelse af familien som en samlet enhed – et fællesskab, hvor den enkeltes handlinger påvirker hele familien og dens ære.

Det er således hele familiens omdømme og ære, der skades, hvis et familiedlem handler i strid med normer for, hvad der opfattes som god opførsel. Æresbegrebet er meget komplekst men kan forstås som et sæt af normer, der specificerer, hvad ære betyder, og hvordan man mister ære. Når vi taler om æresrelaterede konflikter, vil begrebet som oftest være knyttet til forestillinger

om en families generelle status, og særligt til forestillinger om kvinders ærbarhed i familien.

Det er særligt en kvindes seksualitet, der er omdrejningspunkt for vurderingen af, om en kvinde anses for at være ærbar eller ej. Dermed også om den enkelte kvindes og families ære er opretholdt.

Ærbarheden er bl.a. afhængig af, at man har sin mødom i behold, samt af, hvordan man generelt opfører sig. Drengene og mænd kan ligeledes være udsat for æresrelaterede overgreb. Det kan f.eks. ske, hvis en dreng/mand modsætter sig et ægteskab eller er homoseksuel.

NEGATIV SOCIAL KONTROL

Viser sig som handlinger, styring, kontrol eller sanktioner, der i væsentlig grad hæmmer eller begrænser den enkeltes livsudfoldelse, adfærd, valg og rettigheder.

Det kan f.eks. være kontrol eller restriktioner i forhold til livsstil, fritidsaktiviteter, sociale relationer, på arbejdsmarkedet og i valg af ægtefælle eller retten til at bestemme over sin egen krop.

Det kan få konsekvenser for den enkelte i form af f.eks. manglende frihed, samt manglende deltagelse i skole- og fritidsaktiviteter.

I yderste konsekvens kan oplevelsen af de enkelte familiemedlemmers krænkelse af familiens ære føre til tvungne udlandsophold (genopdragelsesrejser), tvangsægteskab, æresrelateret vold og æresdrab. Æresrelaterede konflikter kan med andre ord få fatale konsekvenser for den enkelte borger, og skal derfor tages meget seriøst.

HANDLEGUIDE

Personer, der udsættes for sociale indskrænkninger og/eller forskellige former for vold begrundet i ære, er omfattet af nøjagtigt de samme bestemmelser i lovgivningen, som omhandler overgreb af voldelig eller seksuel karakter samt bortførelse/frihedsberøvelse.

Ved bekymring om børns mistroivsel er der ligeledes skærpet underretningspligt, uanset om det handler om æresrelaterede konflikter eller ej.

Der er ingen, der forventer af frontmedarbejdere, at de skal være eksperter i æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol.

De skal være opmærksomme og reagere, hvis de har mistanke om, at et barn, ung eller voksen er udsat for negativ social kontrol eller er involveret i æresrelaterede konflikter.

HVAD SKAL JEG HOLDE ØJE MED?

ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER OG NEGATIV SOCIAL KONTROL KAN VISE SIG PÅ MANGE MÅDER, F.EKS.:

SOCIALE INDSKRÆNKNINGER

I forhold til fritid, venskaber, klasseaktiviteter, lejrskole, for mange hjemlige pligter, kommunikation via mobil og sociale medier, uddannelsesvalg og beskæftigelse.

Den unge eller voksne henvender sig til dig og tør ikke tage hjem. Ulovligt længe fravær fra skolen. Sygefravær i forbindelse med arbejde eller praktikforløb. Mistanke til bisiddere, f.eks. fra familie.

PSYKISK OG FYSISK VOLD, BEGRUNDET MED ÆRE

- Ydmygende sprogbrug, trusler, afstraffelser, vold, som evt. begrundes med barnets, den unges eller den voksnes etnicitet, hensynet til familiens ære eller for at undgå rygter

SEKSUELLE OVERGREB

- Befølinger, udlevering af billeder, seksuelle krænkelser, samleje, hvor overgrebene får en æresrelateret vinkel, på grund af tabu eller trusler om offentliggørelse

TVUNGEN UDREJSE AF DANMARK

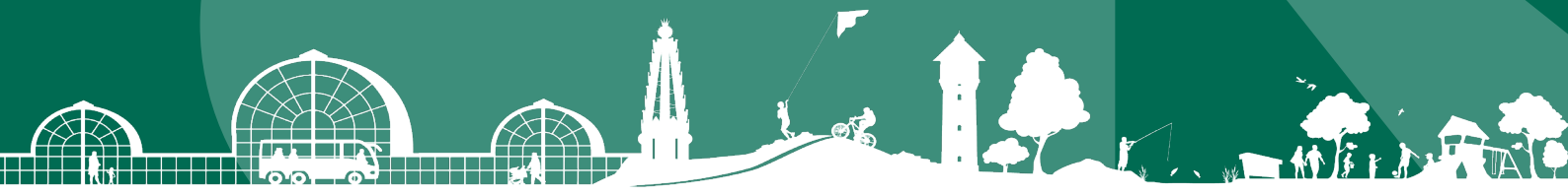
- Trusler eller planer om at blive efterladt hos familie efter ferie, genopdragelse, forlovelse, giftermål i andet land

PRES TIL ELLER TVUNGET ÆGTESKAB

- Planer om eller pres til tidlig forlovelse, religiøs vielse eller uønsket ægteskab med herboende/udenlandske statsborgere. Når ovenstående giver anledning til bekymring, skal du gribe ind

Ansvar

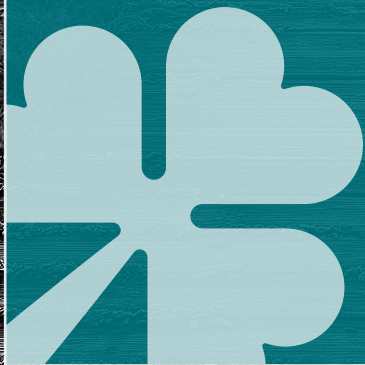
- Personer over 18 år:
Kommunen skal udarbejde en handleplan jf. §12a i serviceloven
- Personer under 18 år:
Hvis der kan være tale om æresrelaterede konflikter eller negativ sociale kontrol, har kommunalbestyrelsen pligt til at foretage en risikovurdering, inden barnets eller den unges forældre og netværk inddrages i sagen (Barnets lov §18 stk. 3)

HVAD KAN JEG GØRE?

- Ved konstatering eller begrundet mistanke om radikalisering, ekstremisme, negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter lav en bekymringshenvendelse til Kriminalpræventiv Team. Kriminalpræventiv Teams opgave er at vurdere og kvalificere bekymringen, for herefter at inddrage relevante samarbejdspartnere og eventuelt facilitere løsninger
- Ved bekymring omkring børn og unge under 18 år udarbejdes en underretning til Børne- og Ungerådgivningen

KONTAKT

Tal altid med din nærmeste leder om den opståede sag, så du ikke står alene, med tvivl og bekymringer.

Har du brug for sparring om negativ sociale kontrol eller æresrelaterede konflikter:

Integrationskonsulent

Mail: Rikkesh@htk.dk
Tlf. 20 52 90 59

Koordinerende myndighed:

Børn og unge under 18 år:
Familie- og Dagtilbudscenter
Mail: FDC@htk.dk

Personer over 18 år:

Team myndighed
Mail: alle-social-ogarbejdsmarkedscenter@htk.dk

Akuttelefon: 30457563

Mail: Akutteamfdc@htk.dk